Lieta Nr.11518009213/K29-484/15

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā, 2015.gada 24.augustā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese Ieva Kulagina
ar sekretāri Nadīnu Grišuli
tulku Taisiju Rogožkinu
piedaloties prokuroram Dainim Šteinbergam
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu, kurā apsūdzēts

/pers. E/, personas kods /personas kods/,

par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 221.panta pirmajā daļā.
Pārbaudījusi un izvērtējusi krimināllietas materiālus tiesa

konstatēja

/pers. E/ nelikumīgi pārvietoja (pārvadāja) tabakas izstrādājumus, tā rezultātā radot būtisku kaitējumu.

Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos: /pers. E/ 2013.gada 5.novembrī pirmstiesas kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotā laikā un vietā no nenoskaidrotas personas saņēma akcīzes preces – tabakas izstrādājumus, kas nebija marķēti ar Latvijas Republikas akcīzes nodokļa markām, un tieši 70000 cigaretes ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām.

/pers. E/ saņemtās akcīzes preces – iepriekšminētos tabakas izstrādājumus 2013.gada 5.novembrī nelikumīgi pārvietoja (pārvadāja) ar automašīnu /TL marka/, valsts reģistrācijas numura zīme /TL numurs/, Rīgas pilsētā no pirmstiesas kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotas vietas līdz /adrese/.

Pēc kā, pārbaudot informāciju par nelikumīgajām darbībām ar akcīzes precēm, policijas darbinieki 2013.gada 5.novembrī pulksten 16.00 automašīnas /TL marka/, valsts reģistrācijas numura zīme /TL numurs/, apskates laikā izņēma šādus nelikumīgi pārvietotos (pārvadātos) tabakas izstrādājumus bez Latvijas Republikas akcīzes nodokļa markām: 70000 cigaretes jeb 3500 paciņas "NZ" ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām.

Tādējādi /pers. E/ ar automašīnu /TL marka/, valsts reģistrācijas numura zīme /TL numurs/, nelikumīgi pārvietoja (pārvadāja) tabakas izstrādājumus – 70000 cigaretes bez Latvijas Republikas akcīzes nodokļa markām.

/pers. E/, pārvietojot (pārvadājot) tabakas izstrādājumus, par kuriem nebija samaksāts akcīzes nodoklis un kuri nebija marķēti ar Latvijas Republikas akcīzes nodokļa markām, pārkāpa likuma "Par akcīzes nodokli" 33.panta otrās un trešās daļas prasības, 2.panta sestās daļas prasības, kā arī Ministru Kabineta noteikumu Nr.662 "Akcīzes preču aprites kārtība" prasības.

Likuma "Par akcīzes nodokli" 33.panta otrajā daļā noteikts, ka Latvijas Republikā aizliegts ražot, izmantot, pārstrādāt, uzglabāt, pārvietot un realizēt alkoholiskos dzērienus un tabakas izstrādājumus, par kuriem nav samaksāts akcīzes nodoklis. Savukārt minētā likuma 33.panta trešajā daļā noteikts, ka Latvijas Republikā aizliegts ražot, izmantot, pārstrādāt, uzglabāt, pārvietot un realizēt alkoholiskos dzērienus un tabakas izstrādājumus, kas nav marķēti ar akcīzes nodokļa markām.

Saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 2.panta sesto daļu, lai veiktu konkrētas darbības ar akcīzes precēm, nepieciešama speciāla atļauja (licence).

Savukārt Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta noteikumi Nr.662 "Akcīzes preču aprites kārtība" nosaka speciālās atļaujas saņemšanas, akcīzes preču uzskaites, pārvadāšanas, uzglabāšanas un aprites kārtību. Minēto noteikumu 14.punktā noteikts, ka speciālu atļauju (licenci) komercdarbībai ar akcīzes precēm licencēšanas komisija izsniedz Komercreģistrā reģistrētam komersantam. Fiziskām personām speciālās atļaujas (licences) netiek izsniegtas.

/pers. E/ speciālā atļauja (licence) komercdarbībai ar akcīzes precēm (tabakas izstrādājumiem) nav izsniegta.

Saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 33.panta septītajā un devītajā daļā noteikto, ja persona veic jebkuras darbības ar akcīzes precēm, neievērojot šā likuma nosacījumus, Valsts ieņēmumu dienests aprēķina un bezstrīda kārtībā piedzen valsts budžetā atbilstoši šajā likumā noteiktajām nodokļu likmēm nesamaksātās nodokļu summas.

Kā arī /pers. E/, nelikumīgi pārvietojot (pārvadājot) tabakas izstrādājumus – 70000 cigaretes, par kurām nebija samaksāts akcīzes nodoklis un kuras nebija marķētas ar Latvijas Republikas akcīzes nodokļa markām, pārkāpa Pievienotās vērtības nodokļa likuma 5.panta otrās daļas, 36.panta pirmās daļas, 41.panta pirmās daļas 1.punkta, 85.panta pirmās daļas

un 123.panta pirmās daļas prasības.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 5.panta otrajā daļā noteikts, ka ar nodokli apliek jebkuru preču importu, ja šajā likumā nav noteikts citādi, savukārt 36.panta pirmajā daļā noteikts, ka veicot preču importu, ar nodokli ir apliekama importēto preču muitas vērtība, kurai pieskaita šādas izmaksas:

-pakalpojumu vērtību, ja pakalpojumi ir tieši saistīti ar preču importu un ja šo pakalpojumu vērtība (tai skaitā komisijas maksa, kā arī preču transportēšanas, iesaiņošanas un apdrošināšanas izmaksas, kas radušās līdz pirmajam galamērķim iekšzemē) nav iekļauta importēto preču muitas vērtībā;

-preču transportēšanas izmaksas līdz preču saņēmējam citā dalībvalstī, ja šī vieta ir zināma preču importa brīdī;

-normatīvajos aktos noteiktos nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus, kas aprēķināti par preču importu, izņemot pievienotās vērtības nodokli.

Minētā likuma 41.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka ar nodokli apliekamajiem darījumiem piemēro nodokļa standartlikmi 21 procenta apmērā, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

Minētā likuma 85.panta pirmajā daļā noteikts, ka nodokli valsts budžetā par preču importu maksā jebkura persona, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

Minētā likuma 123.panta pirmajā daļā noteikts, ka nodokli par preču importu iemaksā valsts budžetā tad, kad kļūst iekasējams muitas nodoklis, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

Valsts ieņēmumu dienests par /pers. E/ nelikumīgajām darbībām ar tabakas izstrādājumiem par 70000 cigaretēm aprēķināja nesamaksāto akcīzes nodokli 3876,77 latu jeb 5516,15 *euro* apmērā, kā arī muitas nodokli 685,44 latu jeb 975,29 *euro* apmērā un pievienotās vērtības nodokli 1207,96 latu jeb 1718,77 *euro* apmērā.

Līdz ar to, saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta zaudējumu aprēķinu, /pers. E/ noziedzīgo darbību rezultātā valstij ir nodarīti ievērojami zaudējumi 5770,17 latu jeb 8210,21 *euro* apmērā, nenomaksātā akcīzes nodokļa, muitas nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa veidā.

Tādējādi /pers. E/ ar savu rīcību, nelikumīgi pārvietojot (pārvadājot) tabakas izstrādājumus – 70000 cigaretes bez Latvijas Republikas akcīzes nodokļa markām, radīja būtisku kaitējumu Latvijas valstij, nodarot ievērojamu zaudējumu 5770,17 latu jeb 8210,21 *euro* apmērā un apdraudot ar likumu aizsargātās tautsaimniecības intereses uzņēmējdarbības un ekonomikas darbības sfērā, apdraudot un aizskarot likumīgo tabakas izstrādājumu tirgotāju ar likumu aizsargātās intereses, pārkāpjot valstī noteikto tabakas izstrādājumu aprites kārtību, kā rezultātā tiek kropļots tirgus, veicināta tabakas izstrādājumu nelegāla aprite un cigarešu bez Latvijas Republikas akcīzes nodokļa markām ievešana un izplatīšana Latvijas Republikas teritorijā, kā arī ignorēja valsts politiku smēķēšanas ierobežošanā iedzīvotāju veselības aizsardzībā, padarot tabakas izstrādājumus lētākus un pieejamākus lietošanai.

Tā kā valsts budžets daļēji veidojas no nodokļu ieņēmumiem, tai skaitā, arī akcīzes nodokļa ieņēmumiem, tad, veicinot tabakas izstrādājumu nelegālu apriti, tika apdraudētas Latvijas nodokļu maksātāju ar likumu aizsargātās intereses un tiesības uz veselību, izglītību, aizsardzību, kuru nodrošinājums tieši saistīts ar valsts budžeta ieņēmumiem, līdz ar to /pers. E/ radīja būtisku kaitējumu gan Latvijas valstij, gan Latvijas nodokļu maksātājiem.

Ar savām darbībām /pers. E/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 221.panta pirmajā daļā.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais /pers. E/ sevi par vainīgu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 221.panta pirmās daļas atzina pilnībā, izdarīto nožēloja un uzturēja pirmstiesas procesa laikā pieteikto lūgumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmās un otrās daļas nosacījumiem, noklausoties prokurora Daiņa Šteinberga un cietušā pārstāves /pers. K/ viedokli, tiesa nolēma neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, jo apsūdzētais pilnībā atzīst savu vainu viņam celtajā apsūdzībā, to atzina arī pirmstiesas kriminālprocesa laikā un tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā /pers. E/ vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 221.panta pirmās daļas.

Tiesa atzīst, ka /pers. E/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija pēc Krimināllikuma 221.panta pirmās daļas ir pareiza un par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais sodāms.

Nosakot apsūdzētajam /pers. E/ soda veidu, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās daļas nosacījumiem tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Nosakot apsūdzētajam /pers. E/ soda mēru, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas nosacījumiem tiesa ņem vērā vainīgā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta otrās daļas noteikumiem /pers. E/ izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā kriminālpārkāpums.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešo daļu tiesas izmeklēšanā pārbaudīti apsūdzētā /pers. E/ personu raksturojošie dati – agrāk tiesāts, sodāmība dzēsta, VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" Narkoloģiskās palīdzības dienesta un Psihiatriskās palīdzības dienesta uzskaitē nesastāv, neprecējies, viņa apgādībā atrodas divi nepilngadīgi bērni, dzimuši 2009. un 2014.gadā, strādā /nosaukums/. (1.sējums 35. – 36., 229. – 230., 239., 241.lietas lapa, 2.sējums 157. – 158.lietas lapa)

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otrās daļas nosacījumiem par apsūdzētā /pers. E/ atbildību mīkstinošu apstākli atzīstama vaļsirdīga atzīšanās noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un izdarītā nožēlošana. Apsūdzētā atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

Nosakot /pers. E/ soda veidu, tiesa ņem vērā to, ka apsūdzētais izdarīja kriminālpārkāpumu, kas vērsts pret tautsaimniecības interesēm ekonomiskās darbības sfērā, kā arī tiesa ņem vērā apsūdzētā personu visumā pozitīvi

raksturojošās ziņas.

Tiesa uzskata, ka apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums nav pieskaitāms tādiem noziegumiem, lai apsūdzētajam piemērotu īslaicīgas brīvības atņemšanas sodu, kā arī apsūdzētais pats nav tāda persona, lai viņu sodītu ar īslaicīgas brīvības atņemšanas sodu, tāpēc apsūdzētajam /pers. E/ nosakāms ar brīvības atņemšanu nesaistīts sods piespiedu darba veidā, veicot piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus brīvajā laikā un bez atlīdzības.

Nosakot /pers. E/ soda mēru, tiesa ņem vērā apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli un to, ka apsūdzētā atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

Tiesa ņem vērā arī to, ka iztiesāšanā apsūdzētais izmantoja Kriminālprocesa likuma 21.panta otrās daļas 1.punktā noteiktās tiesības uz sadarbību, izvēloties vienkāršāku procesa veidu un piekrītot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, tādējādi sekmējot ātrāku krimināltiesisko attiecību noregulējumu.

Tiesas ieskatā, tieši ar sodu piespiedu darba veidā tiks panākts Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definētais soda preventīvais mērķis, tas ir, aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmajā daļā noteikts, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. E/ prettiesiskās rīcības rezultātā valstij radīts mantisks zaudējums 5770,17 latu jeb 8210,21 *euro* apmērā, par ko Valsts ieņēmumu dienests lietā ir iesniedzis kompensācijas pieteikumu. Apsūdzētais/pers. E/ pieteikto mantiskā zaudējuma kompensāciju atzina pilnībā, līdz ar to tas ir piedzenams no apsūdzētā par labu valstij.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 5.punkta nosacījumiem, procesuālie izdevumi ir summas, kas izlietotas lietisko pierādījumu glabāšanai, pārsūtīšanai, realizācijai un iznīcināšanai. Savukārt Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmā daļa noteic, ka procesuālos izdevumus ar tiesas nolēmumu piedzen no notiesātajiem.

Tādējādi lietā konstatētie procesuālie izdevumi 120,98 *euro* apmērā, kas saistīti ar lietisko pierādījumu uzglabāšanu, piedzenami no apsūdzētā /pers. E/ Nodrošinājuma valsts aģentūras labā, pamatojoties uz izdevumu aprēķinu Nr.1006-KL-2014.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 524., 527., 528., 529., 530.pantu tiesa

nosprieda

/pers. E/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 221.panta pirmajā daļā, un sodīt ar piespiedu darbu uz astoņdesmit stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda termiņā /pers. E/ ieskaitīt aizturēšanu no 2013.gada 6.novembra līdz 2013.gada 7.novembrim, kas atbilst sešpadsmit piespiedu darba stundām.

Līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim atstāt negrozītus /pers. E/ piemērotos drošības līdzekļus uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegums izbraukt no valsts.

Valsts ieņēmumu dienesta pieteikto kompensāciju par valstij radītajiem zaudējumiem apmierināt pilnībā un piedzīt no /pers. E/ par labu valstij 8210,21 *euro* (astoņi tūkstoši divi simti desmit *euro* 21 cents).

Piedzīt no /pers. E/ Nodrošinājuma valsts aģentūras labā procesuālos izdevumus 120,98 *euro* (simtu divdesmit *euro* 98 centi) apmērā, kas radušies sakarā ar lietisko pierādījumu uzglabāšanu, pamatojoties uz izdevumu aprēķinu Nr.1006-KL-2014.

Izskaidrot apsūdzētajam, ka procesuālie izdevumi jāiemaksā bankas iestādē, norādot kriminālprocesa numuru 11518009213/K29-484/15, saņēmēja reģistrācijas numurs LV90009112024, saņēmēja iestāde Valsts kase, bankas kods TRELLV22, konta numurs LV86TREL2140651020000, maksājuma mērķis – procesuālie izdevumi lietā numur KL-4239, kvīts par samaksu nekavējoties jānogādā tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu apsūdzētajam /pers. E/ norādītie procesuālie izdevumi labprātīgi jāsamaksā trīsdesmit dienu laikā pēc tiesas sprieduma spēkā stāšanās dienas tiesas norādītajā Valsts kases kontā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 634.panta ceturto prim daļu tiesa izpildrakstu par procesuālo izdevumu piedziņu nosūtīs izpildei pēc tam, kad beigsies sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Noteikt /pers. E/ pienākumu desmit darba dienu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā pieteikties soda izciešanai Valsts probācijas dienesta Daugavpils teritoriālajā struktūrvienībā Daugavpilī, Lāčplēša ielā 41.

Lietiskos pierādījumus – polietilēna maisu, divdesmit četras daktiloskopiskās plēves, trīs daktiloskopiskās kartes un aploksni, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, pēc sprieduma stāšanās spēkā iznīcināt.

Spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt desmit dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības datums – 2015.gada 7.septembrī.

Tiesnese **Ieva Kulagina**